

Rippl-Rónai Múzeum

Néprajzi Szakág

Együd-hagyaték

Leltári szám: RRM_EA_A_7023

I. oldal

1. sáv

Tapsány 73. nov. 28. Laskai Miklós ss:1920.	szokás	"Requiem" Bay.A.
	besszélgetés	Ürdögűzés
Nagy Ferencné Bajtor Agnes ss:1911.	ballada	"Mi történt a pusztában.." /Biró Margit/ Szabó Vilma A balladáról
	besszélgetés	A balladáról
	dal	"Ast akarják, egy legénynek" "Nincs szebb csillag....." "Jertek ide Ur Jézusnak..." /bucsusének/ "Ó, Jézusnak drágalátos...." /egyházi ének/
Irta: Karbucki Matyi bácsi	dal	"Gyásaboltja a stivünknož." /háborus ének/
	népi ima	"Fehérgyöngye Mária....." "Názáreti Jézus....." "En lefekszem én ágyamba..." "Ó, hitvesem, Isten veled..." /temetési ének/

II. oldal

1. sáv

Bajtor Agnes	besszélgetés	A hiedelmekről A jóslásról A halotti szokásokról
	sírató	Síratóparódia
	dal	"Inhol van a nyughely....." /temetési ének/
Siófok Nagy János ss:1893.	dal	"A siófoki csárdában....." "Csóri kanás mit ettél..." "Jaj, de széles ez az út..." "Bucapestre befutott egy..." /amerikás dal/

I. oldal
2. sáv

Borbély János sz:1904.	besszélgetés	Halászat	
Fogányszentpéter 73. dec. 27.	besszélgetés kisszámoló játék kisszámoló játék	Konától "Madarak voltunk....." "Kerülöm váradat....." "Egyedem, begyedem....." "Bujj, bujj süld ág....." "....." "Kivirágzott a diófa....." "Hármat tojott a"	Pintér
	dal	Parkasjáték "Elvesztettem zsebkendőmet."	
Molnár Iliréné	dal	"Sárváron volt egy kápolna "	
Szakacs Jánosné	játék	"Elvesztettem zsebkendőmet "	
Kumele Józsefné Szakacs Jánosné	dal	"Kivirágzott a diófa....."	
Miknek Mihályné	dal	"Fát visszünk, fát visszünk..."	
Molnár Iliréné	dal játék	"Hármat tojott a" "Bujj, bujj süld ág....." "Uj a csizmán, most vették.." "Bujj, bujj, okrossdij....."	
Miknek Mihályné	kisszámoló szokás	"Egyedem, begyedem....." "Ma vagyok, ma vagyok....." /pünkösdié/	
	besszélgetés dal	A pünkösdről "A pünkösdi róssa....."	

II. oldal
2. sáv

Szenyér 73. dec. 10. Balogh János	szokás	"Éjfél után, óra három....." /bakternóta/	Bgy. A.
	dal	"Ha bemegyek a szennyel....."	
	besszélgetés	A szabadságharerről, Kossuthról	
	dal	"Elmennék, elmennék én....." "A fonyódi halhasító"	
	besszélgetés	A halásokról	
	dal	"Abai Pál hatvanholdas....." "Megérett a busakalász....."	
	játék	"Kis kassa fürdik....."	

II. oldal 2. sáv

Szenyér 73. dec. 10. Balogh János	dal	"Árpa, árpa, de rövid a szárja..." Egy. A. "Esik a nagy eső, szép csendesen" "A szenyéri híres mácsik....." "Hossza szárja széna terem" "Márcia péntek, holnap szombat..." "Sej, haj lemegyek az alföldre "
Gál Istvánné	ballada	"Lányom, édes lányom....." /A megcsélt lány/
Vitnyek Mihályné	dal	"A pünkösdi rósa....."
Zakocs Istvánné Molnár Imolka	játék	"Csön, csön, gyűrű....."

További cívek.

R-R. M.

LXIV. szalag

Tapsony , 1973. nov. 28.

Laskai Miklós 53 é.

1./

Megjöttünk, megjöttünk (Szent István napjára,
Terített asztalára, (töltött poharára,
Haj regő raita, (azt is megadhatja,
Az anagy ur Isten (ki lakik a mennybe.
Adjon az ur Isten
Ennek a gazdának (két szép tehenet , tejet vaját ölöget,
Hadd süssenek a rétest (a nagy regőlőknek.
Haj regő raita (azt is megadhatja,
Az a nagy Uristen (ki lakik a mennybe.
Adjon az Uristen (ennek a gazdának,
Két szép ökröt, (ökor mellé szekeret,
Szekér mellé kereket,
Kerék mellé vasszöget,
Haj regő rajta (azt is megadhatja,
Az a nagy Uristen (ki lakik a mennybe.
Amott van egy szép legény (kinek neve Jóska,
Amott van egy szép leány (kinek neve Julcsa,
Isten meg ne mentse, (kebelébe eítse,
Össze - vissza nyagssa (mint a róka a tyukot,
Még annál is jobban,
Haj regő raita az is megadhatja,
Az a nagy Uristen ki lakik a mennybe,

- Mikor vége volt a regőlésnek, persze várnunk kellett amíg a gazda kihozta a pénzt. Aztán megköszöntük, rákezdtünk, hogy

Adjon az Uristen ennek a gazdának,
Két véka lencsét, reggelre szerencsét.ú
Haj regő raita az is megadhatja,
Az a nagy Uristen ki lakik a mennybe.
é No amíg a gazda nem hozta ki a pénzt , vártunk.
Amikor nem hozta ki a pénzt, vártunk még egy darabig,

aztán újra rákezdünk.

Adjon az Uristen[ennek a gazdának, két véka borsot, reggelre koporsot.

Haj regő rajta, (azt is megadhatja az a nagy Uristerki lakik a mennybe.

- Aztán elszaladtunk.

Hát kérem a régi öregektől tanultuk.

A szomszédba volt Maka Józsi bácsi nevű kisbíró,
az szokott velünk foglalkozni.

Nem ismertek föl bennünket, nem mondtuk meg, hogy kik vagyunk.

-Ének nem volt?

-Ének nem volt, semmi.

- Na most utána csütörtökön meg szoktunk menni ördögözni.

Na ugye ez abból állt, hogy fölöltözött hét gyerek ördögnek,

ez egy fekete nadrág testhez álló fölső kabáttal,

egy fekete smici sapkával elől két piros szarvval

egy vasvilla vagy egy hitvány kassa a kézbe, és akkor mentünk a házakhoz.

Én szoktam lenni legtöbbször a vezérördög.

És köztünk volt egy halál. Ez általában egy hosszú ember volt,

Lepedő volt rajta, kezébe volt egy kasza.

Bementünk, na megetted azsirosát?

Aszongya én nem.- akkor maradhatss.

- Kinek modták?

-A házi gazdának és a jelenlevőknek.

Hát aztán még ugye házhoz bementünk ha még udvarolt egy

gyerek a lánynak, haver volt ugye barát volt, kiszoktuk

kapni az ördögök aztán megmosdattuk a hóba.

Ebből állt az ördögölés.

Ez csonka csütörtökön volt.

- Rigmusokat énekeltek?

-Nem volt semmi.

-Mit tartottak róla?

- Az a hiedelem volt, hogy aki szerdán nem tudott megenni az mert ugye böjt megkezdődött ugye szerdán, és aki már szerdán megette azt az ördög elvitte.

1973 . nov. 28. Tapsony

Nagy Ferencné /1911/

1./

Jaj mi történt a pusztába, a Biró Ferenc Margit nevű lányával.
Mivel Margit sok legényt elcsábított, Kiss Imrének hű szerelmet
ajánlott.

De Imrének más kislány volt szívébe, nagybátjával Cseli Bözsit
megkérte.

Mikor ezt már Cseliné megtudta, Imre fiát rögtön oda hívatta.
Imre fiam menjetek el a paphol, irassátok neveteket egymásho.
Mert ha eztet Biró Margit megtudja, a lányomat örökre elátkozza.

Szombaton volt , hármát ütött az óra.

Biró Margit elindult a kiskutra.

Mily szomorú hirt hallott az a kútnál.

Alig tudott hazamenni azután.

Alig várta , hogy korsóját letegye.

Egyenesen Kiss Imréék elejbe.

Nem szól semmit , csak az ajtót zörgeti.

Álnok szívé csak egy szóra gyere ki.

Igaz Imre , hogy te megházasodtál.

A szívemre ily nagy bánatot hoztál.

Igaz Margit szívem te már szeress mást.

Három évig szerettük már mi egymást.

Add ide hát álnok szívé jobb kezed.

Hadd kívánjak mind örökre jót neked.

Kilenc doktor patikája gyógyítson.

Egyse legyen soha az orvosságod.

Se ég , se föld be ne vegyen gyomrába,
Vessen ki a sirod baloldalára.

Vasárnap volt , négyet ütött az óra,
Biró Margit elindul a nagy utra,
Ha köszönnek ő azt el nam fogadja,
Bánatába magát felakasztotta.

Hü szerelem megcsaltad a szívemet,
Kit szerettem az az engém nem lehet.

2./

Szabó Vilma kiment az erdőbe,
Lefeküdt egy diófa tövébe,
Kettőt-hármat kiáltottam néki,
Kelj föl Vilma mert meglát valaki.

Szabó Vilma nem vette tréfára,
Egyenesen a közel lévő kocsmába,
Kocsmárosné parancsolí a lányodnak,
Öt liter bort hozzon az asztalra.

Szabó Vilma nem tudta meginni,
Csendőrkáplán az ajtót benyiti,
Csendőrkáplán elkiáltja magát,
Gyertek ide megfogtam a Vilmát.

Szabó Vilmát négy csöndér kíséri,
Anyja , apja az ablakon nézi,
Ne nézd anyám gyészos büneimet,
Mind te érted szenvedem ezeket.

Szabó Vilmát két csöndér vallatja,
A babája az ajtón hallgatja,
Vald ki Vilma minden büneidet,
Hová titted három gyermekedet.

Egyet tettem diófa tövébe,
Egyet meg a Tisza fenekére,
Harmadiknak gyilkosa most vagyok,
Jaj, istenem örökös rab vagyok.

2./

Gyászba van a horvátkuti főutca,
Kuti Gyurát most kísérik be ráta,
Rozsdás balta, éles kés van gyilkos kezébe,
Amivel a Zanda Marit megölte.

Kuti Gyura mit gondoltál magadba,
Mért vitted a holt testet a vasutra,
Szegény fején két fejsze csapás csak vérezett,
A holt testen tizenhét szurás vérzett.

Kuti Gyura nem e fájt a te szived,
Mikor azt a szöke kislányt megölted,
De hogy nem fájt talán meg is hasadott,
Mikor mondta jaj istenem meghalok.

Börtön aiton kilencet üt az óra,
Jön a kulcsár az én bezárt ajtómba,
Rozsdás sajka rizsalevest hoz a számomra,
Ne csodálják hogy el vagyok sárgulva.

Börtönajtóm hulljon le rólad a zár,
Had lehessek még egyszer szabad betyár,
Jobb kezemen, bal lábamon zörög a bilincs,
Föltekintek magas égre, senkim sincs.

3./

Azt akarják egy legénynek legyek felesége,
A szép leány életemnek legyek ellensége,
Jó van anyám legyen meg a szörnyü kívánságod,
Most varratom a tiszta fehér esküvő ruhámat.

Beüzentem a tislérnek csütörtökön este
Huzza be a koporsómat gyászos feketére,
Készítsd anyám a ravatalom, közelit az óra,
Tedd fejemre koszorúmat, tégy a koporsóba.

Ti koszorús leányaim öltözzetek gyászba,
Vőfényeim bal karjára bokrétát kössetek,
Vőlegény a karom helyett fogja a keresztemet,
Te meg anyám holtom után tartsd az esküvőmet.

4./

Le, le, leszedik a szőlőt nem sokára,
Árvára marad a tőke utána,
Árvára maradsz te is kisangyalom,
Le telt a hat hónap el kell tőled válnom.

Biró, biró, biró, kistapsonyi biró,
A két szemedet szedje kia hulló,
Nem vétettem semmit, semmit a kutyanak,
Mégis beírta a nevem katonának.

5./

Jaj de sokat áztam, fáztam, fáradtam,
Mikor Négyföldesen búzát arattam
Rá gondolta m , van énékem hazám is,
Sej abba vagy on a göndör hajú babám is.

6./

Szebb csillag a hajnali csillágnál,
Nincs szebb ember a mi kepés gazdánknál,
Jobb szemére vágja a kepés csákóját,
A tarlóra vezeti a bandáját.

7./

Jertek ide Ur Jézusnak szent szive imádói,
Akik ezen a szép napon jöttetek köszönteni,
Édes Jézus téged kérünk, jöjj légy a mi segítségünk,
Szűz Mária szent ünnepét, az Ur Jézus ma tartja.

Csókoljuk meg Máriának áldott , drága jobb kezét,
Azzal írja fel szívébe mindnyájunknak a nevét,
Édes Jézus téged kérünk, jöjj légy a mi segítségünk,
Az Ur Jézus ma tartja, Szűz Mária szent ünnepét.

Nézzetek csak az oltárra, milyen szépen tündöklük,
Mikor kedves gyermekeim tiszta szívből köszöntik,
Édes Jézus téged kérünk, jöjj légy a mi segítségünk,
Szűz Mária szent ünnepét az Ur Jézus ma tartja.

Elfogadjuk nagy örömmel szegényt úgy, mint gazdagot,
Özvegy, árvát, bánatosat, és egy árva magzatot,
Édes Jézus téged kérünk, jöjj légy a mi segítségünk,
Szűz Mária szent ünnepét az Ur Jézus ma tartja.

8./

Jó Szűz Anyám, esedezve kérünk,
Segítsd meg az árva magyar népünk,
Sirva nézünk a te trónusodra,
Vigasztalj meg ó szép Szűz Mária.

Jó Szűz Anyánk, most eljöttünk hozzád,
Hogy kitárjuk szívünk nagy fájdalmát,
Sirva nézünk föl a magas égre,
Jó Szűz Anyám, tekints le a népre.

Jó Szűz Anyám, hallgass meg imánkat,
Segítsd meg a szegény, bús árvákat,
Mert a szívük fájdalommal telve,
Mert nincs aki kenyeret keresne.

Jertek ide szomorú özvegyek,
Szűz Mária letörli könnyetek,
Felviszi a fényes menyországba,
Odateszi szent fia jobbára.

Ne hagy el a szegény magyarokat,
Mert a bizalmuk mindig benned van,
Sirva nézünk föl a magas égre,
Jó Szüz Anyám, tekints le a népre.

9./

Gyász borítja a szívünket,
Sirva nézünk az égre,
Könyörögünk szent Istenünk,
Tekints le bús népedre,
Kik messze távolban,
Idegen országban,
Az ellenségnek földjébe,
Nyugosznak a sirjukba.
Merre vagytok, hol nyugosztok,
Szerető édessapák,
Sirva keresnek titeket,
Az özvegy édesanyák.
Kik messze távolban,
Idegen országban,
Az ellenségnek földjébe,
Nyugosznak a sirjukba.
Koszorukat sem vihetünk,
A ti sirhalmotokra,
Mert nem tudjuk hol van a sir,
Az idegen országban.
Kik messze távolban,
Idegen országban,
Az ellenségnek földjében,
Nyugosznak a sirjukban.
A szentháromság nevében,
Nyugodjatok békében.
Akiknek édes hazánkért,
Folyt ki a piros vére,
Kik messze távolban,
Idegen országban
Az ellenségnek földjében,
Nyugosznak a sirjukban.

10./

Fehér rózsza Mária, gyöngye gyöke~~ez~~ezik,
Arannyal bimbózik, ég szülte Annát,
Anna szülte Máriát, világnak megváltóját,
Házának négy szögletét, négy szép angyal őrzögeti.
Keresztek forogjatok, had nyugodjak boldog anyám ágyában,
Gábrriel kebelében. Meglátok egy templomot,
Kivül aranyos, belül irgalmas.
Abba vagyon Krisztus urunk vérben, könnyben,
Arra mennek a próféták, kérdi a Krisztus,
Hová mentek próféták?
Ide jöttünk Krisztus urunkat látogatni,
Ma van péntek, ma van Krisztus urunk kinzó napja.
Krisztus urunk felment a paradicsom kerthe,
Utána ment három pogány zsidó, vas vesszővel vesszőzték,
Három szeggel felszegezték, három szent vére elcseppent,
Szent angyalok felszedték, Krisztus urunk elébe vitték, Ámen.

11./

Názáretbeli Jézus, zsidók királya,
Veszedelem *hosszú* forgató Istene,
Ne hagyjál a bűnben elveszni,
Szent Isten, szent erős Isten,
Szent és halhatatlan Ur Isten,
Könyörögj érettünk, Ámen.

12./

Hét kereszt alatt lefekszek,
Hét kereszt alatt feölkelek,
Őrizz angyal éjfélig,
Jézus Krisztus mindétig.
Hogy alvó testem nyugodjék,
De szívem el ne alugyék.
Add hogy mindig láthassam,
Minden gonosz távoztasson.
Sátányok megkötessenek,
Hogy testem ne fertőzőn.
Engedd ezt minékünk,
Atya, Fiú, Szentlélek.

Élvén örök dicsőségben.

Ma van a péntek, annak napja,

Jöve Jézus Krisztus kinzó napja.

Meglátták a zsidók,

Fölfeszíték a magas keresztre.

Fájó szent vére,

Szomorodott szent sziveivel.

Bolgogságos Szüz Mária,

Oh fiam, szerelmes szent fiam,

Én azt gondoltam, te léssen bús,

De látom fiam, én léssen bús,

Názáretben van egy mustrafa,

Kivül aranyos, belül kegyelmes,

Abba mondanak hétszer hét szent misét.

Ott hallgatom szerelmes, szent fiamat,

Az én ártatlan Jézusomat.

Egyszer csak elkapják melőlem,

A kegyetlen zsidók.

Keresem utcákról utsákra,

Sehol sem találom.

Végre elő találom,

Szent Lukács evangélistát.

Nem láttad-e szerelmes szent fiamat,

Ártatlan Jézusomat.

Oh anyám, anyám, szép Szüz Máriám.

Menj el, menj el a Kálvária hegyére,

Ott vagyon egy magas szent keresztfára fölfeszítve.

Vas dárdával nyitogatták,

Epével, ecettel itatták,

Tövisekkel koronázták,

Óh anyám, anyám, szép Szüz Máriám,

Menj el, menj el a fekete föld szine alá,

Az Ádám magvai közé,

Hirdesd kiezt az imádságot,

Háromszor lefektében, háromszor fölkejtében

Elmondja, annak hét büne megbocsáttatik.

13./

Én lefekszem én ágyamba,
Minden testi kporsómba,

Három angyal fejem fölött,
Egyik őriz, másik vigyáz,
A harmadik az én bűnös lelkemet őrizi.
Kejj föl, kelj föl Mária,
Mert megfogták szent fiadat,
Dárdával dárdázták,
Tövis koronával koronázták,
Egy csepp vére elcsöppent,
Az angyalok meglátták,
Arany pohárba felszedték.
Krisztus elébe felvitték.
Krisztus urunk azt mondta,
Aki ezt az imádságot elmondja,
Hét halálos bűne megbocsáttatik.

14./

Hitvesem, hitvesem, isten veled,
Elbucsuzom örökre,
Fásult testem most megpihen,
A sötét sir ölébe.
Megköszönöm mindazt neked,
Amit velem megtettél,
Áldjon meg az egek ura,
Ezt kívánom tenéked.
Édes fiam, és jó menyem,
Most tőletek bucsuzom,
Szomorú az elválásom,
Mert nagyon jók voltatok,
Gyertek ki a temetőbe,
Öleljétek a fejfámat,
Itt is jó anyátok leszek,
A holtak hazájába.
Unokáim, hát tőletek,
Hogy vegyem bucsuzásom,
Fásult szívem is megdobban,
Szóljatok le a siromba,
Ha meghallom hangotok,
Ajkatok édes szavára,
Szívem ott is feldobog.

Testvéreim, rokonaim,
 És minden ismerősim.
 Az Isten áldása szálljon,
 Reátok szomszédaim.
 Gyertek ki a temetőbe,
 Imádkozzatok értem,
 Hogy a lelkem feljuthasson,
 Mennyei dicsőségben.

15./

Anyukám mesélte, hogy a konyhán négyen laktak. Az egyik asszonynak született gyereke. Aztán ellopták tőle és egy nagyfejű gyereket tettek melléje az ágyba, Azt mondták, hogy a szépasszonyok lopták el. Aztán sirt-rét az asszony. Mult az idő, már egy éves volt az a gyerek. Megetteték evett, ha nem etették, nem evett, de semmit nem mondott, egy szóval az csak volt. Akkor jártak ilyen koldusok, elől, hátul tarisznyájuk volt, aztán odament egy koldus bácsi, aztán igen sirt ez a néni. Annak mondta hogy milyen bajban van, hogy a kisfiát ellpták és ilyen lapát fejű gyereket tettek oda mellé. Azt mondgya neki az a koldus bácsi: Asszonyom, új hold vasárnap, mikor szantuszra harangoznak, ugy igyekezzen, hogy maga addigra a kemencébe olyan tüzet rakjon, hogy addigra hanvadjon el a tűze, aztán huzza ki a tüzet, tegye oda a sütőlapátot, tegye rá ezt a gyereket. de mielőtt ráüteti adjon neki egy kis poharat, meg egy nagy kanalat Abba valami kis enivalót. Aztán maga hagyja ott, ne szóljon semmit. Aztán mikor nekiadta, akkor maga hallgasson kinn. Aztán hallotta, hogy a gyerek azt mondja: Picin pohár, nagy kanál. Háromszor mondta. És akkor ugy ültesse rá a lapátra. Az asszony ezt megtette, kihuzta a tüzet ea kemencébü, odatette a sütőlapátot, ráütette a gyereket, aztán most bedoblak, igazán bedoblak, aztán akkor a szépasszonyok, azokat nem lehetett látni, lekapták a gyereket, az övét meg rátették. Így lett meg neki a gyereke.

16./

Az én papám egy kicsit olyan gögös legény volt. Juhászlegény volt.

Mesélte, hogy este, mikor behajtotta a birkákat, odament egy vándorló. Egy igen öreg, ősz vándorló, aztán odaköszönt: Adjon isten öcsémuram! Az meg mondja, hogy adjon istén bátyámuram magának is.

Azt mondja: Öcsém uram, lesz szives, ad énnekem szállást. Bátyámuram itt az akóba, a sarokba megfér. De öcsém uram én olyan helyre szeretnék, hogy férget ne kapjak.

Jó van bátyám uram, gyűjjön. Ilyen nagy pajta volt, három, négy fiókja volt, azt tele volt lóherrel. Nagy, hosszú lajterja volt odatéve, azon fölvitte az én papám azt az öreg bácsit.

Azt mondta neki: Bátyám uram innen le ne gyűjjön, majd én reggel gyüvök érte. De a lajtergyát az én papám elvette onnan.

Mikor a papám ment, fölzámasztotta a lajtergyát, az öreg bácsi nem volt ott. Csak egy kis papírt hagyott. Az volt rajt: Jót tettél velem, kilencvenhat éves korodban halsz meg. Ez be is következett, mert akkor halt meg. De süket is lesző, vak is lesző, néma is lesző. Majd a paradicsomba megkapod a jutalmad. Ez volt a papíron.

17./

.....*Készen*..... van a nyughely,
Melyre régen vágytál,
Szenvedéseidben,
Melyre régen vártál.
Készen a koporsó,
Nyughelyet ad neked.
Itt ért véget minden
Földi szenvedésed.
Fájdalmak nyilai
A testedre szálltak,
Életed napjai,
Kesreükké váltak,
Most kitárta kezét
Az égnek prvosa,
És szenvedésedét
Már meggyógyította.
Jaj de mély gyász borult
Ezen családra,
De bás felhő szállt most
Az egész tájékra.

Könnyharmat hull a bánat virágra,
Könny az anya bús ravatalára.
A szerető, jó anyai kebelre,
Hideg kezét a rút halál rátette.
Meggzúnt a szív minden dobbanása.
Elhervadott az élet virága.
Jó hitvesem borulj a koporsómra,
Ne hagyj el még leveletlen ág módra,
Ha vétettem, szived megbocsásson,
Életedet kísérje áldásom.
Fájdalmamban vigasztalóm te voltál,
Éjjel, nappal hűségesen ápoltál.

Siófok, 1973

Nagy János, 1890.

1./
csárdás mit ettél?

Tüdőt káposztával.
Hát a bojtár evett-e ?
Nem is nézett rája.

2./
Jaj de széles, de göcsörtös ez az út,
Amelliken kilenc betyár elindult,
Kilenc betyár, kilenc lovon elindult,
Szép csárdásné udvarába bevonult.

Szép csárdásné, adjon isten jó estét.
Adjon isten az uraknak szerencsét,
Szép csárdásné ne kívánja a szerencsét,
Még az éjjel föld issza el a vérét.

Szép csárdásné azt mondja a lányának,
Édes lányom ergye le a pincébe,
Hozzál föl bort az aranyos icébe.

Szép csárdásné nem köll nekünk a bora,
Szép csárdásné nem köll nekünk a bora.

A varsa ez olyan hal, hogy ősszel odahúzódik be, hideg időben, Tihanynál, mert ott a Balaton 12 méter mély vize van.

Ez az ember a hegytetőről meglátta hogy hol van ez a halcsomó.

Akkor intett hogy arra menjetek, mikor odaértünk, akkor intett hogy megállni, intett hogy keríteni mostan, akkor azt a csomót bekerítettük. 1860 körül csinálták, akkor volt az a látó ember. Most már nem csinálják eztet.

A viznek hol nyugatra, hol keletre van a folyása, akkor jó, ha keletre van. Dobnak egy fát a vízbe, aztán megnézik, hogy merre van a folyása. Ha nyugatra van, akkor várnak, akkor nem lehet fogni. Akkor megvárják míg megfordul a folyás, mert minden órába, minden két órába megfordul a folyás.

Amikor kifogtuk, akkor még nem vitták a gyárba, hanem megőrleték, hallisztet csináltak belőle. Fonyódon volt ez a halliszt gyár. Mi behoztuk ide a halásztelepre, aztán itten adták akinek kellett.

Még régen úgy halásztak, hogy volt a csónakban egy tekerő, azzal huzzatták a hálót. Nagyon nehéz mesterség volt.

Télen is halásztunk, mikor már befagyott a Balaton, csináltak két darab, olyan husz méteres rudat. Minden huszméterre vágtak léket a vizen, az vitte a köteket mindig előre. Egy olyan hosszú nyelű villával toltuk a rudat mindig előre, minden hetedik luknál fölvertük a kötelet, fölcszedtük.

A lukak háromszögbe voltak. Egy nagyobb, négyszögletes résen huzztuk ki a hálót már a végén.

Fenekhorog: Egy zsinórra kötnek minden három méterre egy-egy 50 cm-es zsinórt, azon van a horogtü. Most leengedik a fenékre, Tesznek rá csalétket. Leteszi este, reggelig ott hagyják.

A hal keresi az eledelt, odamegy, bekapja, beleakad a szájába a horog, aztán reggel huzzák föl.

Tapogatóháló: egy gömbölyű, hosszú nyele van neki. Kivágták a léket a jégen, lenyomták, ha volt hal, akkor ugrált benne, de az a tapogató háló olyan volt, hogy mikor huzzták fölfelé, akkor a hal benn maradt.

Jólaktunk belőle, csak az volt a baj, hogy vizet ittunk rá, s azt gondolta a hal, hogy kutya ette meg.

Mi csináltuk a halászhálót.

A régi halászok még gunyhóba laktak, ott főztek, ittak, ettek, viccelődtek, énekeltek.

1./

Kel már keleten a biborvörös hajnal,

A hálóm telik gyöngypikkelyes hallal.
Gyöngypikkelyen.....
Íz én galambomnak viszek magd belőle,

Mikor leszáll a nap az ég peremére,
Csókot hint a Balaton vizére,
De én azér mindeztet nem bánom,
Az én galambomat elveszem a nyáron.

2./

Ej, halászok, halászok,
Mit fogott a hálótok,
Nem fogott az egyebet,
Piros szárnyú keszeget.

Hát a keszeg mit eszik,
Ha a bárkába teszik.
Nem eszik az egyebet,
Petrezselyem gyökeret.

Pogányszentpéter, 1973.

1./

Komatálat hoztam,
Jól fel is pupoztam.
Koma hozta komának,
Ha nem tetszik komának
Küldje vissza komának.

2./ Lityázás, kiszáloló.

Madarak voltunk, földre szálltunk,
Buza szemet szedegéltünk,
Éliám, bóliám, Balog Péter,
Balog Pál, csöndörödik, böndörödik,
Gálosi Lackó, kilencedik acskó,
Csücs ki Pál, te vagy a litya.

3./

- Kerülöm, kerülöm / Bencz Ilona házát.
- Mért kerülöd az én házamat?
- Szép lányodat kéretem.
- Nincs nekem szép lányom.
- Ne hazudj, láttam. / Bécsben piros almát árul.
Vettem is belőle, / ettem is belőle, / csak a csutkája maradt a zsembe.

4./

Egyedem, begyedem jobb válláról / szól a rigó,
cérnára cinegére / ugorj cica az egérre, fuss.
Cérnáról cinegére, / cucc ki madár a mezőre,
Cucc ki, akaszd ki / had szárnyaljon odaki.

5./

- Itthon vagy-e hidasmester?
- Itthon vagyok, csak most jöttem.
- Eréssz át a hidadon!
- Nem eresztlek, mert nem tudom ki népei vagytok.
- Lengyel László jó királyé.
- Az is nekünk ellenségünk.
- Miféle ellenségtek?
- Egyszer erre jártatok és eltörtétek a hidank lábát.
- Megcsináljuk fából.
- Nem kell nekünk fa.
- Megcsináljuk vasból.
- Nem kell nekünk vas.
- Megcsináljuk rézből,
- Nem kell nekünk réz.
- Megcsináljuk ezüstből.
- Nem kell nekünk ezüst.
- Megcsináljuk aranyból.
- Akkor átmehtek rajta.

6./

Bújj, bújj zöld ág, / zöld leveleske,
Nyitva van az arany kapú, / csak bujdatok rajta.
Nyisd ki rózsám kapudat, / kapudat, / had kerüljem váradat, váradat,
Szita, szita péntök, / szerelem csütörtök, / zab szerda.
Ej a csizmám most vették, / fényes is a talpa,
Azért vették azt nekem, / hogy táncoljak rajta.
Bújj, bújj bokrodi, / bokrodi malomja,

7./

Kivirágzott a diófa,
Nagyot vetett az árnyéka.
Az alatt van János dinnye,
János dinnye, réz melence.
Mikor a lányok eztet fújják,
A legények táncot járják.
Járjad, járjad jó katona,
Had dobogjon ez az utca.
Van fa van is rajta,
Van szeretőm, de nincs haszna,
Én szeretem, ő nem szeret,
Jaj, de gyalázatos élet.
Mikor kettő szeret egyet.

8./

--- Burikáim gyertek haza!
--- Nem merünk.
--- Burikáim mitől féltek?
--- Farkastól.
--- Hol a farkas?
--- Bokorba.
--- Mi csinál?
--- Mosdik.
--- Miben mosdik?
--- Aranymedencében.
--- Miben törölközik?
--- Kis cica farkában.

9./

Elvesztettem zsebkendőmet,
Szidott anyám érte,
Egy kis leány megtalálta,
Csókot adott érte,
Szabad pénétk, szabad szombat
Szabad szappanolni,
Szabad az én galambombak páros csókot adni.

Pogányszentpéter

Molnár Imréné

Pintér István.

1./

Sárváron volt egy káplna.

Az alatt legelt egy csacsi,
Libidibi labda,
Labdadi malomja,
Libidomi.

A csacsi neve Kati volt,
A csacsi neve Kati voãt,
Libidomi labda,
Labdadi malomja,
Libidomi.

A esacsi nagyon szomjas volt,
A csacsi nagyon szomjas volt.
Libidomi labda,
Labdadi malomja,
Libidomi.

Sajtárba vizet vitt neki,
Sajtárba vizet vitt neki,
Libidomi labda,
Labdadi malomja,
Libidomi.

A csacsi jó nagyot ivott,
A csai jó nagyot ivott,
Libidomi labda,
Labdadi malomja,
Libidomi.

Elvitték a vásárra,
Elvitték a vásárra.
Libidomai labda, 1
Labdadi malomja,
Libidomi.

Szabó Lali megvette,
Fiákerba ültette,
Libidomi labda,
Labdadi malomja,
Libidomi.

Pogányszentpéter, 1973.

Zakócs Jánosné

Pintér István

1./

Elvesztettem zsebkendőmet,
Szidott anyám érte,
Egy kis leány megtalálta,
Csókot adott érte.
Szabd péntek, szabad szombat,
Szabad szappanolni,
Szabad az én galambomnak
Páros csókot adni.

2./

Kivirágzott a diófa,
Nagyot vetett az árnyéka,
Alatta a János dinnye,
János dinnye, réz malence.
Mikor a lányom eztet fujja,
A legények táncot járják.
Járjad, járjad jó katona,
Had dobogjon ez az utca.

Van kökényfa, van is rajta,
Van szeretőm, de mi haszna,
Én szeretem, ő nem szeret,
Jaj de gyalázatos élet.
Mikor kettő szeret egyet.

3./

Fát viszek, fát viszek,
De ssenki se lát.
Inejd, onajd amonnand,
Fehérvári városban,
Azt kapitány üzente,
Azt kantárra verette,
Kisebbiket, nagyobbikat,
Tartsa meg a Sára.

Azon kívül hat ló legyen,
Mind a hatnak párja legyen,
Gucc ki édes lányom.

4./

Hármat tojott a fűtjecske,

.....
..... rekette

Röndöm csipke, röndöm bokor,

..... rekettye.

Ripityom gyere be,

Rózsám az ölembe,

Ripityom gyere be

. Rózsám az ölembe.

5./

Búj, búj zöld ág,

Zöld levelecske,

Nyitva van az arany kapú

Bujjatok át rajta.

Nyisd ki rózsám,

Kapudat, kapudat,

Had kerüljem,

Váradat, váradat,

Szita, szita péntek,

Szerelem csütörtök,

Zab szerda.

Hj a csizámám, mast vették,

Fényes is a tappa.

Azért vették azt nekem,

Hogy táncoljak rajta.

Buj, Búj bokrosdi,

Bokrosdi malomja,

Fényes pásztor a vitéz

Bujjatok át rajta.

6./

Egyedem, begyedem,

Begy vállára,

Szól a rigó, rigonyára,

Cérnára, cinegére,

Gucc ki madár a mezőre,

Tüzzre, vízre vigyázzatok,
Hogy károkat ne valljateok.

---- Vót nekik egy nagy bunkós botjuk, azzaik körül járták a falut,
minden órába szokták ezeket az énekeket mondani. Suba szerű kabát
volt rajtuk.

3./

Ha bemegyek a szenyéri csárdába,
Réz fokosom vágom a gerendába.
Legény legyen aki aztát, aki aztát kiveszi,
Ezt a csárdát betyár vérrel föstöm ki.

Édesanyám verekedni akarok,
Nem bánom ha tiz úrára meghalok,
Megverek én ma valakit, vagy ma valaki engömet,
Aki legény a csárdába bemehet.

4./

.....aradi vár a halál völgye,
Tizenhárom hős magyarnak temetője.
Szánja azt a tizenhárom hős, magyar vitézt,
Ki a szabadságért meghalni kész.

5./

Elmennék én, elmennék én arra alá.....
Ha találnék valami nagy prédára.
Találtam is hat fekete pejcsikót,
Mind a hatnak, mind a hatnak a négy lába kese vót.

Gyere pajtás, gyere pajtás tébitsük be a csikót,
Reszeljük le a lábáról a béklyót,
Ha észszereljük a lábáról a béklyót,
Hát azután, hát azután hova tegyük a csikót.

Majd elmegyünk amerre a nap lejár,
Azt jól tudom a gazdája arra bizony sose jár.

5./

A fonyódi halhasító kaszárnya,
Egész éjjel ecet ég a lámpába,
Én is oda bemegyek, levetem a csizmámat,
Ott szárogoatom a pargett karcámat.

Népi együttes

1./

Kis kacska fürdik fekete tóba,
Ahyjához készül, Lengyelországba,
.....szép kis menyecske,
Öleld , csókold akit szeretsz,
Azt vedd el.
Nem azért neveltem ennyi lány kis kecskét,
Katonának a szobáját fütse ,
Gyere be rózsám, citrusi menta,
Borsó virágocska.
Gyere be rózsám járjunk egypár táncot,
Akasszuk a nyakadba a rudazó láncot.
Én elmennék utánna, ha szép leány volna,
Egyet, kettőt libbenteném,
Mingyár haza érnék, vacsorát is főznék.
El is mosogatnák.
Ég a gyertya ha meg gyujtják,
Mikor ezt a táncot járják,
Jári, jári kis Katica,
Had ugorják a Nánica,

2./

....., de rövid a szára,
Az én babám jaj de nagyon árva,
Az én babám, jaj de nagyon árva.

Nem sokáig lesz az olyan árva,
Szüret után én leszek a párja,
Szüret után én leszek a párja.

3./

Esik a nagy eső, szép csendesen esik.
Szerelmes a legény azért báradozik,
Szerelmes nem volna nem is fáradozna,
Egyik faluból a másikba nem járna.

4.β

Hozzájárul
..... széna terem a réten,
Nem beszéltem a babámmal a héten,

Majd beszélek egy vasárnap délután
Sokat sétál a szenyéri fő utcán.

Nem járok én akármilyen szoknyába,
Nem állok meg minden legény szavára,
Az este is megállottam egy szóra,
A szeretem édesanyja meglátta.

Másnap aztán hányja veti szememre,
Ki fiával beszélgetél az este,
Nem beszélgettem én olyan sokáig,
Csak éjfél után három, három óráig.

5./

Ma van péntek, holnap szombat, vasárnap,
Söpörjete ti szenyéri leányok,
Söpörjétek ki az utcát tisztára, simára,
Jön a babám, csikorog a csizmája,

Elmennék én tihozzátok estére,
De szemetes a házatok eleje,
Sárga cipóm felszedi a szemetet, szemetet,
Te veled sem kötöm le a kezemet.

Tiszta búzát viszek ki a malomba,
Most vagyok én a babámmal haragba,
Addig tarta kisangyalom haragja, haragja,
Mig a búzát fölöntöm a garatra,

6./

Sej-haj lemegyek az Alföldre kaszálni,
Sűrű rendet fogok én ott vágni,
Sűrű a rendem, gyöngyharmat annak az alja,
Sej-haj gyöngye a babám karja, nem bírja.

Sej-haj lemegyek az Alföldre csikósnak,
Szilaj csikót választok magamnak,
Szilaj csikó, sárga réz a zabolája,
Sej-haj tied lesznek babám nem sokára.

Sej-haj lemegyek az Alföldre nősülni,
Barna kislányt fogok én szeretni,

/Félbeszakad, nem tudják folytatni./

1./

szék birtok-e, vti

Lányom édes lányom,
Kedves édes lányom,
Vettem én tenéked,
Bécsi piros szoknyát.

Szabó nem jó szabta,
Varró nem jó varrta,
Verje meg az Isten,
Ki azt elrontotta.

Kocsisom, kocsisom,
Kedves fölhajtárom,
Fogd be lovaimat,
Legszebb paripámat.

Mi is elmenjünk hát,
A rózsás parragra,
A rózsás parragra,
Akasztófa alá.

Mitnyek Mihályné

1./

A pünkösdi rózsza kihajlik az utra,
Jaj, nincsen aki felszedje ezt a piros rózsát,
Szed föl te kislányka kösd bele bokrétába,
Tüzd ennek a legénynek a csárdás kalapjába.

Akkor megyek katonának mikor a lányokat besorozzák,
Gyócs az ingem, gyócs a gatyám, ropogos a sárga csizmám,

Elhozta az Isten piros pünkösdi napját,
Hogy mi is meghordozzuk ezt a szegény török basát.

2./

Molnár Imréné
Zakócs Jánosné

Megy a gyűrű vándorútra,
Egyik kézből a másikba,
Aki tudja meg ne mondja,
Merre van a gyűrű útja.

Csön-csön gyűrű,
Aranygyűrű,
Kinél van az aranygyűrű,
Itt csönög, itt pönög,
Gyühetsz kopó, ha találsz,
Ha nem találsz vatarásss.

Vége